

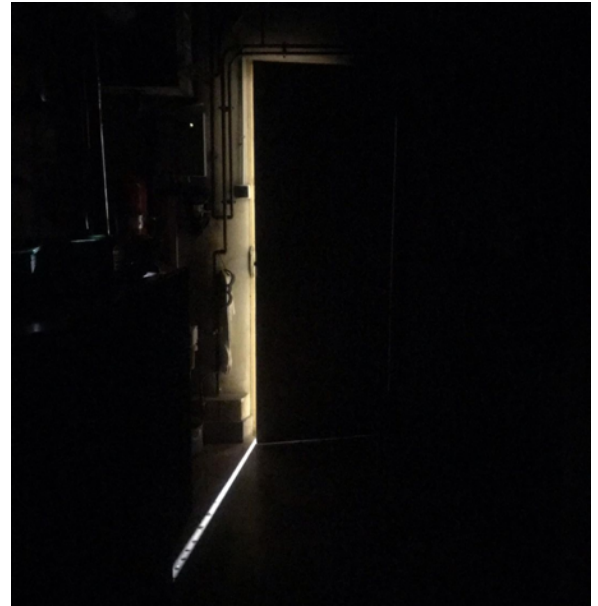

ANGELICAS RÖST

i filmen

SYLVIE och jag

(från en klippares
perspektiv)

Jag läser Pasolinis text Cinema and Poetry från 1965 och försöker parallellt att ha vår slutfilm Sylvie och jag regisserad av Angelica Ruffier-Holmqvist i åtanke. Hur ska den inre subjektiva världen gestaltas i Sylvie och jag? Kommer det finnas en inre subjektiv point-of-view? Kan klippningen hjälpa gestaltningen av den inre subjektiva världen hos filmens huvudperson?

ANGELICAS RÖST:
Jag har alltid flyttat för kärlekens skull

Angelicas röst har återkommande genom hennes tidigare filmer varit den självklara vägen in i filmens inre värld. Hon har ibland låtit rösten ta kommandot till en grad att bilderna verkat snudd på illustrativa eller låtit bilderna arbeta som en lugnande gardin för att förstärka tonläget och vikten i hennes ord.

Angelica visar sig även ofta framför kameran. Där är hon sig själv, precis som hon är men tjänar samtidigt medvetet hennes films syften. Som när hennes skruviga franska bil är halvfylld med regnvatten. Angelica bjuder in oss att se med. Det komiska syns i hennes ögon. Virrigheten. Men hon klipper ut och lämnar scenen just när hennes blick ändrar sig från leende till allvar. Hon smittar nästa scen med ett allvar/uppgivenhet.

Den inre gestaltningen ligger i poesin som berättas mellan ord och bilder. Skiftningarna i hennes röst. Hur hon betonar. Vilket uttryck hennes ansikte har. Skiftningar i format, stillbild och rörligt. Eller en svart bild. Vad som berör mig är hennes röstläge i kombination med val av musik och tempo hur bilderna klipper. Hon tittar på sig själv. Hon visar mig vad hon ser. Hon blandar friskt och klipper ibland abrupt vidare i tiden, framåt eller bakåt i tiden verkar inte lika viktigt - men hon presenterar och balanserar hennes films egen tidsrymd.

Och så handlar det ofta om kärleken. Modigt låter hon åskådaren förstå att hon längtar och drömmer. Kan inte någon bara komma och scoopa up henne ur snön där i Ryssland, eller om det nu var i Berlin?

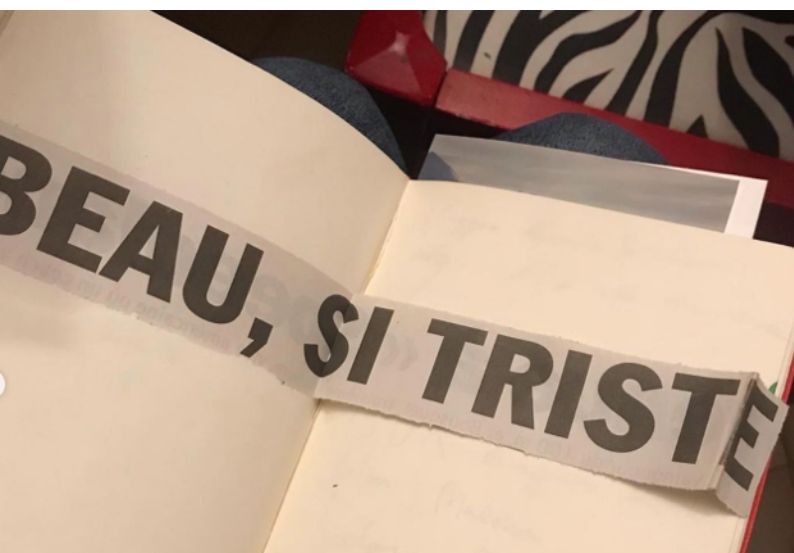
Det är svårt för mig att prata om en gestaltning av en subjektiv värld som väldigt mycket beror på hur nära Angelica väljer att gå, hur mycket hon får lust att fabricera eller skriva kan jag inte riktigt uttala mig om. Det jag kan göra nu är att titta på hur det inspelade materialet ser ut hittills, vilka foton hon tar och hur hon tar bilder. Vad hon pratar om. Nämnar. Det är lite med vilje att jag håller tillbaka mig själv lite från att beblanda mig alltför mycket i den visuella gestaltningen av den här filmen. Jag vet av erfarenhet att jag får idéer fort men att jag ibland hellre ska ställa en fråga än att komma med ett förslag.

FRÅGANDE SILUETTER

Angelica verkar tycka om att filma när det börjar bli mörkt. Alltid någon scen är filmad på natten. Ljus i natten. Samtal i natten. Även några av hennes referenser som Sisters of Darkness utspelar sig på natten. Jag dras med i den tanken. Det klär Sylvie och jag att vara vaken på natten.

Det mest fascinerande med Sylvie och jag, är för mig att vi vill berätta om dragningen till en annan person. En förälskelse som liksom inte klingar av, även efter flera år och trots att längtans objekt knappt eller kanske inte ens vet om, att det finns ett trånande människa där ute som drömmer om att sitta helt precis nära. Kan ett minne blossa på film? Jag tror med rösten och med musiken. Och Angelicas blick men precis hur vet jag inte än. I filmen hon gjorde när hon reste med den skruviga bilen har hon en kort sekvens mot slutet där hon kör bil och samtidigt tittar in i kameran. Kanske gör hon något liknande, men i en annan ton. Bildmässigt har vi pratat mycket om motljus, siluetter, skuggor.. När man ser sin egen skugga är det lätt att fråga sig själv, vilka är ni? Vad är vi gjorda av? Hur avvecklar vi oss i rummet? Vad är det vi skymmer med våra kroppar? Vind och väder. Tid som passerar. Folk som försvinner fast störst av allt är minnet. Jag tänkte på hennes pappas röst i den Ryska filmen. De ringer och pratar kort på telefonen med varandra. Han ber Angelica om att vara försiktig. Det är vackert att hans röst finns kvar där i hennes film.

Det stora patriotiska landet.

Varför är allt så fult i Ryssland? Jag ser Angelicas film från Ryssland och blir påmind om hotellrum och trappuppgångar. Grå snö i drivor och tomma igenbommade hus. Jag har en tendens att förgylla Ryssland med min kamera. Se till att plåta människor när de är som vackrast. När ljuset gör att livet blir drömskt. Människans ansikte i hennes bästa ljus! Angelica gör något annat, hon förgyller det fula med hennes röst. När hon nynnar Byssan lull för att mota kylan där i det karga brungrå Ryssland, skapar hon en stark kontrast i sitt berättande och i hennes gestaltning vilket genererar en slags push och energirörelse framåt i filmen. Angelica filmar den bleka ryska huden som aldrig verkar få sol. Bakfyller-glowet i blanka ögon. Värmen inomhus i höghussen står i kontrast till de 20 minusgrader du erfar när du går ut. Var kommer ens all värme ifrån? Jag minns plötsligt en 18-årig katt som jag lärde känna en gång. Han bodde på 14:e våningen. Den gick aldrig ut och kissade och bajsade därför på familjens toaletten. Beviset på just detta var 18 års djupa rivmärken på båda sidorna av toastolen. Men korven är god. Och vodkan och det billiga vita brödet. Pashli davaj. Låt oss gå kom! Big Country with patriotism. Att vara i en större rysk industristad är som att vada runt i ett askfat. Ett gulnat foto där motivet är ljussatt med ett aggressivt ljusrör. Krigshetsen. De unga männen. Det är hårt att befinna sig där utan att naturligt ha något/någon att filma. Jag känner igen mig i Angelicas trötta ansiktsuttryck i filmen. Jag har själv ibland ånrat att jag åkt på inspelning dit, just för att det är så hårt att vara där. Ett värdigt minne av liv i Ryssland är om du tjänat nationen. Helst bör insatsen ta livet av dig. Angelica filmar

några män som marscherar med höga knän under stjärnorna i snön. Angelica frågar sig med tydlig lugn röst "Vad håller dom på med?"

Men är man heartbroken, så är Ryssland det perfekta resmålet. Att se tomheten är som en helande spegel. Att avstånden är så enorma är som en klapp på kinden för den som känner sig ensam. På radion krämas det ut sånger om kärlek i all oändlighet. Jag älskar också den där omöjliga längtan.

FÄRGEN RÖD i Sylvie och jag

Den röda färgen på ryggen av en insekt i hennes pappas trädgård. Det röda i ett par rödmålade läppar. Ett rödljus. Juleljus.. Paljetter som reflekteras i en glamour 70-tals flare. Ibland minns vi människor i föremål. Eller vi minns kanske en specifik tid. Eller blir påmind om en känsla vi hade då. Jag tror att vi kommer arbeta med lite olika vägar in till minnet, drömmen eller längtan i Sylvie och jag. Ibland kanske genom ett föremål. Ibland därför att Angelica säger det tydligt. Ibland kanske därför att något händer i realtid som tar oss med på en egen resa, som åskådare, tillbaka till vårt eget liv för en stund. Men att repetera vissa detaljer, som färgen på den röda insekten i Angelicas pappas trädgård kan hjälpa att både komma in och komma tillbaka igen. Precis som dörrar, fönster, vägar inte bara öppnas åt ett håll.

PASOLINI, SYLVIE och JAG

Pasolini jämför filmen med det skrivna ordet. Han verkar tycka om att separera dessa två. Men var blandas egentligen filmens olika beståndsdelar, på duken eller i mig? Eller beror det även på hur mycket rum till egna tankar vi skapar åt åskådaren? Jag tycker om att arbeta med det sistnämnda när jag klipper. Ladda scenerna. Ge plats för en tanke i bland. För mig når Pasolinis text mig inte djupt. Den fångar mig inte riktigt. Jag känner mig dålig på att läsa. Jag är bättre på att läsa bild. Läsa miljöer. Se mig omkring. Lyssna, observera och omvandla (ibland till filmisk gestaltning). Känna. Det blir i artikeln även för enkelt att bara prata om cinema utifrån bilden. För mig handlar det även om ljudet och om filmens material följer ett dröjandet eller jäktande tempo. Men mest handlar det om vem som berättar. Var ser jag filmen från, vem är skaparen av verket? Hur ser skaparen av filmen på objekten eller människorna hon filmiskt vill rama in? Filmarens blick genom kameran är narratives ursprung, åtminstone ekot av vad hen upplevt. Pasolini skriver om filmens dialog med verkligheten, idet att kameran rullar och fångar uttryck i människors ansikten, gester, rörelser..:

"..We must immediately add the intended recipient of the cinematic product is equally accustomed to visually "read" reality, that is to keep up a dialogue with the reality which surrounds him and which is used as the environment of a collectivity which can be felt even in the pure and simple manifestation of its acts, of its habits. The fact of walking alone in the street, even with our ears stopped up, constitutes a continual dialog between ourselves and an environment which expresses itself by the mediation of the images which compose it: the physiognomy of the passersby, their gestures, their signs, their actions, their silences, their expressions, their collective reactions (people waiting at red lights, a crowd around a street-accident or around a monument), besides, traffic signs, indicators, counterclockwise rotaries are in sum objects charged with meanings and which utter a brute "speech" by their very presence."

Skrivet av Anna Eborn, MA Filmklippning 1juni 2022

